

IN MEMORIAM Bodor Anikó népzenekutató

(1941–2010)

Az ének, a zene hűség: hűség otthonunkhoz, múltunkhoz, édesapánkhöz, édesanyánkhöz, történelmünkhöz, anya- és zenei nyelvünkhöz... Ennek a hűségnek volt szorgos gyűjtője, tudós kutatója, lelkes megszólaltatója, népszerűsítője és közvetítője Bodor Anikó magiszter, zentai népzenekutató, aki egy életre szóló szövetséget kötött a népi művészettel, a népzenevel, és aki tegnap (pénteken) hosszú, súlyos betegség után örökre itt hagyott bennünket.

1941. június 15-én született Zentán. 1960-ban a zentai gimnáziumban érettségizett, majd 1969-ig jogi tanulmányokat folytatott Újvidéken és Zágrábban. 1966 és 1972 között zenetudományi-, művészettörténeti- és magyar nyelvi tanulmányainak helyszíne Stockholm és Uppsala volt, ahol zenetudományi diplomát szerzett. Tanulmányait 1976 és 1980 között Belgrádban folytatta, ahol 1984-ben a népzene tudományok magisztere lett. Több mint félszáz tanulmány, nagyobb cikk és népzenei kiadvány (könyv, kotta, lemez) tanúskodik immár lezáruló munkásságáról. Ezek közül a legnagyobb horderejű az öt könyvre tervezett *Vajdasági magyar népdalok* című sorozata volt, amelyből eddig négy kötet jelent meg (*Lírai dalok*, 1997; *Balladák, betyár- és pásztordalok*, 1999; *Párosítók, lakodalmások, szerelmi dalok*, 2003; *Énekes népi gyermekjátékok*, 2008). Szerkesztésében készült el a *Daloló vajdasági fiatalok* és a *Vajdasági élő magyar népzene* című népzenei lemezsorozat. A Délvidéki Népzenei Archívum létrehozója és gondozója volt.

Fél évszázada töretlenül szolgálja a magyar népzene feltárását, terjesztését. Kimagasló tudományos, zenetanári munkássága mellett nagy hangsúlyt fektetett a délvidéki és a magyarországi népzenei csoportok szakmai munkájának segítésére is. A KÓTA-minősítés vajdasági indíttását, sikeres kiterjesztését is neki köszönhetjük. Nélküle a Durindót és a Gyöngyösbokrétát el sem tudjuk majd képzelni. Nem csoda hát, hogy legnagyobb hatása a közművelődési tevékenységének volt. A népdal és a népzene népszerűsítése, megszerettetése,

őrzése és ápolása terén a Kárpát-medence egyik legkiválóbb és legönzetlenebb népművelőjét tisztelhetjük személyében, aki fáradhatatlan volt abban is, hogy szűkebb és tágabb pátriánkban minél gyakrabban teremtsünk nyilvánosságot mindazoknak a lelkes öntevékeny fiataloknak és felnőtteknek, akiket a magyar népdalban, néptáncban és népzeneben rejlő, ihlető értékek felfedezésének igénye fog össze, s akik e néphagyományból elsősorban azokat az értékeket keresik, amelyek a mai életet is szebbé, élhetőbbé és gazdagabbá tehetik, megőrizve annak egy magasabb szinten, fejlettebb formában megvalósuló közösségi szellemét.

Vallomása szerint: „A népdal ma már nem termelődik újra, de a nagy zeneszerzők műveihez hasonlóan ránk maradt mint őseink öröksége, mint az egyén és a közösség egészséges egyensúlyából született műalkotás, és ez számunkra is eszköz az érzelmek viharai ellen. Nem csupán megbecsült művészi érték, hanem használati tárgy is, mely a közös éneklés és összetartozás örömét szolgálja.” Ez az igény pedig továbbra is bennünk él, „mert – ahogyan Andrásfalvy Bertalannal együtt ő is hirdette – a dal szükségletből születik; az emberi lélek egészségének biztosítója. Nem műsor vagy szórakozás, hanem elemi igény, kenyér a lélek számára.” Köszönjük ennek a felénk nyújtott mindig friss kenyérnek a tápláló melegét, testet, lelket vidító és építő énekét és erejét! Kedves Anikó, nyugodjon békében!

Bodor Anikó temetése hétfőn 14 órakor lesz a zentai Felsővárosi temetőben, előtte, 12 órától a zentai Városháza dísztermében emlékére gyászülést tartanak.

Hajnal Jenő

Bodor Anikó, a KÓTA Népzenei Bizottságának tagja, meghatározó tanára volt a Csutorás Népzenei Táboroknak, a KÓTA Népdalkör- és Zenekar-vezetői Tanfolyamainak. A délvidéki népzenei együttesek mellett a keceli és több hazai népdalkör munkáját is kiteljesítette. Tudását, gyűjtött dalait, népdalszeretétét, jóízű éneklését élménnyel adta át sok fiatalnak, népdalos embernek. Alapítója volt dr. Kálmán Lajossal a Kárpát-medencei Etnomuzikológusok Társaságának. Népzenekutató, énekes, zenész tanítványai meghatározó egyéniségekké váltak a Kárpát-medencében. Kiemelkedő munkásságát a KÓTA életmű díjjal ismerte el.

Bodor Anikó munkássága, gyűjtői, kutatói, pedagógusi hitvallása szeretettel, sikerrel szolgálta a mondást: „Örökségünk, a jelen élményével a jövő alapja.”

Birinyi József

Hajnal Jenő